

BÖLÜM 11

TIP BİLİŞİMİ HUKUKU KAPSAMINDA KVKK'NIN DEĞERLENDİRİLMESİ

Ufuk İYİGÜN¹

GİRİŞ

Teknolojinin günden güne ve olağanüstü gelişimiyle birlikte, sağlık alanında da bu gelişime paralel değişiklikler olmaktadır. Son zamanlarda Tıp Bilişiminin gelişimiyle birlikte her alanda olduğu gibi sağlık alanında da kişisel veri kavramı sıkça dillendirilmeye başlamıştır. Fakat son zamanlarda adını daha sık duymaya başladığımız ‘Kişisel Veri’ kavramı aslında yeni bir kavram değildir. Önceleri hekimin sır saklama yükümlülüğü adı altında somutlaştırılan kişisel verilerin korunması ve mahremiyete saygı gösterilmesi ilkeleri özellikle bilişim sektöründeki ilerlemelerle birlikte değişime uğramıştır.

Bilgisayarların gelişimi, ulaşılabilirliği ve yaygınlığının artması ile birlikte, veri toplanmasının kolaylaşması, devletlerin bireyler üzerinde gözetleme yetisinin artması ve devlet-birey dengesinin bireyler aleyhine bozulması sonucunu doğurabilecektir.²

Ülkemizde tıbbi kayıtlar esas olarak medulla sistemi üzerinden yapılmaktadır. Gelişen teknoloji ile birlikte tıp alanında bilişim teknolojilerinin kullanımı oldukça artmış ve tıp bilişimi sektörü oldukça büyük boyutlara ulaşmıştır. Böylelikle medulla sistemi içerisinde biriken veri olağanüstü boyutlara ulaşmıştır.

1970’li yıllardan itibaren kişisel verilerin korunmasına yönelik ülkeler özelinde bir takım düzenlemeler göze çarpmaktadır. Fakat bunların içinde en dikkat çeken 1981 yılında Avrupa Konseyi’nce kabul edilen ‘Kişisel nitelikteki verilerin otomatik işleme tabii tutulması karşısında şahısların korunmasına dair sözleşme’dir. Bir diğeri ise 1995 tarihli 95/46/EC sayılı ‘Kişisel verilerin işlenmesi ve ser-

¹ Uzm. Dr. , Hatay Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Kardiyoloji Kliniği druyigun@hotmail.com

² KÜZECİ, Elif. Kişisel Verilerin Korunması, Oniki Levha Yayıncılık , İstanbul, 2020, s.107.

Tıp bilişiminin hızlı gelişimi ve buna bağlı olarak kişisel verilerin kontrol dışı 3. kişilerin eline geçebilecek olması, sıkı güvenlik kontrollerinin gerekliliğini net bir şekilde göstermektedir.

Özellikle sağlık alanındaki verilerden elde edilecek bilginin sağlık alanındaki gelişmeleri de tetikleyeceği düşünüldüğünde bu verilerden faydalanılmasının toplum yararına olduğu da açıktır. Kişisel sağlık veri ihlallerinin oluşmaması ve kişilerin mahremiyetini korumak açısından, bu verilerin anonimleştirilerek kullanılması çok önemlidir. Bu nedenle kontrol ve denetim mekanizmalarının sağlık alanındaki gelişmeleri destekleyecek ama kişileri mağdur etmeyecek şekilde düzenlenmesi önem arz etmektedir.

İyi düzenlenmesi ve hızlı işlemesi gereken bir alanda kişilerin hangi verilerinin nerelerde kullanıldığı, paylaşıldığı bilgisine kolay ulaşımının sağlanması ve gereklilik halinde kişisel verilerin düzeltilmesi, silinmesi gibi uygulamaların koşulları uygun olduğunda hızlı ve mağduriyet oluşturmayacak şekilde düzenlenmesi esas olmalıdır.

Kişisel Verileri Koruma Kurumu tarafından yayınlanan Yapay Zeka Alanında Kişisel Verilerin Korunmasına Dair Tavsiyeler Rehberi mevzuat bakımından yalnızca yapay zeka alanında değil, kişisel verilerin korunması hukukuna ilişkin pek çok yeni kavram ve uygulamayı işaret etmektedir. İşbu Rehber içeriği ile GDPR kapsamında düzenlenen ancak KVKK'da yer almayan mahremiyet etki değerlendirmesi, risk değerlendirmesi, hesap verebilirlik ilkesi, tasarımdan itibaren veri koruma gibi hususlara yer verilmiş, Avrupa'nın gerek kişisel verilerin korunması gerekse yapay zeka regülasyonlarında düzenlenen tedbirlere yer verilmiştir. (mc legal sonuç)

KAYNAKLAR

- AKSOY , Hüseyin Can. Kişisel Verilerin Korunması, Çakmak, Ankara, 2010.
- BAYINDIR, Hamza. Özel sağlık kurumları Kapsamında Kişisel Sağlık Verilerinin İşlenmesi Ve Korunması, Oniki Levha Yayınları, İstanbul, 2020.
- ÇEKİN, Mesut Serdar. Kişisel Verilerin Korunması Hukuku, Oniki Levha, İstanbul, 2019.
- HAKERİ, Hakan. Tıp hukuku, Seçkin, Ankara, 2020.
- İMANÇLI, Canan. Kişisel Sağlık Verilerinin Korunamamasından Doğan Özel Hukuk Sorumluluğu, Oniki Levha yayınları, İstanbul, 2020.
- KÜZECİ, Elif. Kişisel Verilerin Korunması, Oniki Levha Yayıncılık , İstanbul, 2020.
- OĞUZ, Sefer. Kişisel Verilerin Korunması Hukukunun Genel İlkeleri. Journal of Knowledge Economy & Knowledge Management, 2018:13(2):121-138
- SERT, Gürkan. Mahremiyet Hakkı, Babil, Ankara, 2020.
- YILMAZ, Sabire Sanem. Tıp Alanında Kişisel Verilerin Korunması , Seçkin, Ankara, 2020., Kişisel Verileri Koruma Kurulu tarafından 16.09.2021 tarihinde Kurul'un internet sitesinde yayınlanan "Biyometrik Verilerin İşlenmesinde Dikkat Edilmesi Gereken Hususlara İlişkin Rehber İlke Kararı"